

Dvije godine promjena

9. lipanj 2017. – 10. lipanj 2019.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
#dvijegodinepromjena

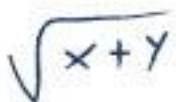
UVOD

Na početku mandata, u lipnju 2017. godine, ministrica Divjak jasno je postavila ciljeve koje sa svojim timom planira ostvariti tijekom provođenja četiriju (4) ključnih reformskih procesa u sustavu znanosti i obrazovanja. Od tada je prošlo 730 dana, a rezultati su:

1. KURIKULARNA REFORMA I OSTALI REFORMSKI PROCESI U OPĆEM OBRAZOVANJU

- Provođi se **eksperimentalni program** cjelovite kurikularne reforme „**Škola za život**“ u 74 osnovne i srednje škole diljem Hrvatske, a od jeseni **frontalno ulazi kurikularna reforma** u sve škole i to u 1., 5. i 7. (prirodoslovni predmeti) razrede osnovnih škola, 1. razrede srednjih škola općeobrazovnih usmjerenja i obavezni predmeti državne mature u strukovne škole.
- U sklopu kurikularne reforme, za edukaciju, opremu i udžbenike prvi put osigurano je ukupno dvije (2) milijarde kuna iz EU fondova, državnog proračuna te uz potporu Europske komisije strateškim reformama za razdoblje od 2017. do 2020. godine.
- U sklopu pripreme za frontalno uvođenje kurikularne reforme Ministarstvo je svim osnovnim i srednjim školama koje se od jeseni uključuju u kurikularnu reformu isplatilo sredstva za nabavu opreme, didaktičkih sredstava i drugih pomagala, nastavnih sredstava, materijala potrebnih za praktične radove te priručnih materijala u vrijednosti od 43.341.600,00 kuna.
- Svim osnovnim i srednjim školama doznačeno je ove godine i 5,2 mil. kn za lektiru.
- Doneseno je 40 novih kurikuluma, čime su izvan snage stavljeni nastavni planovi i programi gimnazija, stari čak 25 godina, te oni za osnovne škole koji su posljednji put mijenjani prije 13 godina.
- **Najveće edukacije učitelja** u povijesti Hrvatske - nakon uspješno provedene edukacije CARNET-a organiziranjem radionica uživo „Kako uspješno učiti u online okruženju“, koje su okupile više od 32.000 sudionika, tijekom siječnja i veljače održano je oko 1.000 jednodnevnih stručnih usavršavanja za sve učitelje i nastavnike svih nastavnih predmeta na županijskoj i lokalnoj razini na kojima je sudjelovalo više od 26.000 učitelja, stručnih suradnika i ravnatelja. Stručnim skupovima tijekom lipnja i srpnja nastavljaju se edukacije za frontalno uvođenje

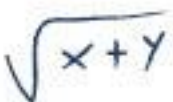

A+B

kurikularne reforme. Tijekom cijele ove školske godine kontinuirano se održavaju i online edukacije s oko 40.000 polaznika.

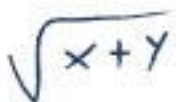
- Usvojene Izmjene i dopune Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi koje su omogućile uvođenje kurikularne reforme u sve škole, nagrađivanje učitelja i ostalih zaposlenih u školama temeljem rada na EU projektima te zapošljavanje temeljem jasnih procedura.
- Poboljšanje materijalnog statusa učitelja – prvi put je donesen Pravilnik o nagrađivanju kojim se, uz ostalo, osigurava 10.000 kuna bruto za 500 najboljih učitelja koji će se nagrađivati na Dan učitelja, a nakon pune 23 godine mijenja se Pravilnik o napredovanju. Uz to, osigurano je i 20 milijuna kuna iz ESF-a za one odgojno-obrazovne djelatnike koji sukreiraju kurikularnu reformu i izrađuju metodičke preporuke.
- Donesen je novi Zakon o udžbenicima koji osigurava **lakše školske torbe** i više digitalne nastave, a roditeljima manje troškove nabave udžbenika. Iz državnog proračuna osiguravaju se udžbenici svim učenicima osnovnih škola.
- U školskoj godini **2018./2019. Informatika se kao obvezni predmet** uvela u 5. i 6. razrede osnovnih škola, a novi kurikulum Informatike u sve razrede osnovnih škola i gimnazija. Za uvođenje obvezne Informatike Ministarstvo je prvi put osiguralo sredstva za opremanje škola modernom opremom, kao i financijski okvir za zapošljavanje novih učitelja Informatike. Tijekom prošle nastavne godine opremljeno je 218 prioriternih škola u iznosu od 10,5 milijuna kuna, a za opremanje ostale 673 škole dodijeljen je iznos od 26 milijuna kuna.
- Donesena odluka kojom se, od školske godine 2020./2021., Informatika uvodi kao izborni predmet već od 1. razreda osnovne škole.
- Praćenje i vrednovanje (**evaluacija**) se kontinuirano provodi i javno komunicira, a svi rezultati objavljuju se na stranicama „Škole za život“. U prvim preliminarnim rezultatima vrednovanja, prvo polugodište „Škole za život“ ocijenjeno je „čvrstom četvorkom“, a podaci su temeljeni na anonimnim anketama za učitelje, učenike i suradnike na dva savjetnička posjeta školama i pet regionalnih skupova na kojima je sudjelovalo 2.058 nastavnika, suradnika i ravnatelja. U međuvremenu su objavljeni i finalni podaci nakon prvog polugodišta (NCVVO). Rezultati pokazuju da je 95% sudionika u potpunosti ili uglavnom zadovoljno promjenama koje donose

predmetni kurikulumi. Velika većina od 72 anketirana ravnatelja, slaže da su ishodi učenja u predmetnim kurikulumima ostvarivi u realnim uvjetima u njihovim školama te su gotovo svi podržali izvođenje nastave prema eksperimentalnome programu iduće školske godine, što je rezultiralo time da su sve eksperimentalne škole javile i odobren im je nastavak eksperimentalnog programa i sljedeće školske godine. Među više od 3957 anketiranih **učenika**, većina učenika slaže se da u školi uče stvari koje su im korisne u svakodnevnicu, a najviše učenika voli raditi u grupi s drugim učenicima (gotovo 90 %). Oko 90 % učenika slaže se da im učitelji zadaju zadatke u kojima trebaju primijeniti naučeno i traže prikaz postupka tijekom rješavanja zadatka te da ih nastoje poticajnim pitanjima navesti na razmišljanje. Anketiran je 1251 **učitelj** i više od 80 % učitelja izjavljuje da u nastavi daju učenicima zadatke kojima ih potiču na kritičko razmišljanje, a više od 90 % učitelja daje primjere iz svakodnevnoga života. Tri četvrtine učitelja izjavljuje da se koriste grupnim radom u nastavi i da učenicima daju autonomiju odabira metoda rješavanja složenih zadataka. Učitelji najviše traže dodatna usavršavanja iz tema povezanih s vrednovanjem i ocjenjivanjem, upotrebom digitalne tehnologije u nastavi te temama vezanim uz ishode učenja. Više od dvije trećine učitelja u potpunosti se ili uglavnom slaže da su ishodi učenja ostvarivi u realnim uvjetima u njihovoj školi. Sve te spoznaje odmah su uključene u pripremu za uvođenje kurikularne reforme u sve škole od jeseni.

- Zajednički projekt Ministarstva znanosti i obrazovanja, Instituta za Razvoj i Inovativnost Mladih i CARNet-a – ProMikro, učenicima u 85% osnovnih škola koje su se samostalno prijavile omogućeno je učenje uz programiranje i korištenje oko 45.000 mikroračunala s ciljem podizanja digitalne pismenosti u različitim nastavnim predmetima i izvannastavnim aktivnostima. Projekt je dobio i potporu Hrvatske udruge poslodavaca koja osigurava sredstva za edukaciju učitelja za korištenje mikroračunala, a u projekt je bila uključena i Hrvatska pošta koja je besplatno distribuirati mikroračunala.
- Hrvatska je postala punopravna članica European Schoolneta, mreže 35 europskih ministarstava obrazovanja.
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano radi na različitim aspektima unaprjeđivanja materijalnoga položaja učitelja i njihova statusa u školama. Tijekom

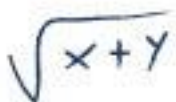
2017. dogodio se rast plaća tri puta po 2%. Ugovoren je i rast osnovice (plaća od 1. 1. 2019. za dodatnih 3% - s isplatom u veljači za siječanj) te dodatnih 2% od 1. 9. 2019.

- U svibnju 2018. godine potpisan je kolektivni ugovor za zaposlenike u osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama, a Temeljnim kolektivnim ugovorom ugovorena su materijalna prava (isplata božićnice i regresa, jubilarne nagrade, prijevoz i dr.).
- Izrađena je aplikacija „ŠeR - Školski e-Rudnik“ preko koje zainteresirana javnost ima pristup statističkim podacima iz e-Matice o školama u Hrvatskoj. Aplikacija je veliki korak prema digitalizaciji i dodatnom otvaranju Ministarstva znanosti i obrazovanja zainteresiranoj javnosti.
- Donesen je pravilnik koji regulira položaj pomoćnika u nastavi, a u postupku donošenja je i pravilnik o radu s učenicima koji su u riziku.
- Provodi se snažna antikorupcijska mjera provjere svih diploma i svjedodžbi u školama.
- Nova aplikacija za odabir udžbenika, temeljena na matematičkom modelu odabira, omogućuje učiteljima anonimno odabir udžbenika bez vanjskih utjecaja.
- Završen je vrlo uspješni Pilot projekt E-škola i Vlada RH je donijela zaključak (6. lipnja 2019.) da se Projekt e-škola (2019.-2023.) proširi na sve škole u RH kako bi se svim učenicima omogućio jednaki pristup digitalnom društvu.
- Europska komisija odobrila Ministarstvu znanosti i obrazovanja čak 3 projekta podrške strukturnim reformama u vezi s kurikularnom reformom.

2. REFORMA STRUKOVNOG OBRAZOVANJA

- U Saboru su donesene Izmjene i dopune Zakona o strukovnom obrazovanju.
- U srpnju 2018. prvi put je donesen Nacionalni kurikulum za strukovno obrazovanje u čijoj su izradi, uz predstavnike Ministarstva, sudjelovali i predstavnici Agencije za strukovno obrazovanje, Hrvatske obrtničke komore te strukovnih škola diljem Hrvatske.
- Na temelju analize stanja donesena je Mreža regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju i **25 strukovnih škola imenovano je regionalnim**

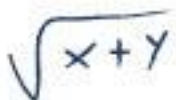
A+B

centrima kompetentnosti – čime je za strukovne škole osigurano više od 1,2 milijardi kuna iz EU fondova (raspisan natječaj EFRR-a, uskoro se raspisuju natječaji ESF-a). Regionalni centri kompetentnosti za učenike znače više prakse, učenje na radnome mjestu i prilike za dokazivanje poslodavcima, a škole će nabaviti novu, modernu opremu, izgraditi smještajne kapacitete i osigurati mnogobrojne edukacije.

- Izrađen je Model hrvatskoga dualnog obrazovanja i Eksperimentalni program „Dualno obrazovanje” te se od školske godine 2018./2019. provodi **eksperimentalni program dualnog obrazovanja** za četiri (4) kvalifikacije – prodavač, staklar, dimnjačar i kozmetičar - u ukupno 11 škola u RH, a nova zanimanja za dualno obrazovanje uvode se od sljedeće školske godine.
- U provedbi je projekt MZO-a „Modernizacija programa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja“ u vrijednosti od oko 16 milijuna kuna sukladno sporazumu između Švicarske i Hrvatske, a cilj projekta je modernizirati strukovne programe obrazovanja za obrtništvo u obrazovnom sektoru *Osobne, usluge zaštite i druge usluge* te omogućiti učenicima stjecanje strukovnih vještina i kompetencija koje će odgovarati potrebama tržišta rada i pridonijeti njihovoj zapošljivosti.
- U prosincu 2018. godine donesene su odluke kojima se, u cilju poboljšanja uvjeta rada, srednjih strukovnih škola u području prirodoslovlja (Biologija, Kemija i Fizika) dodjeljuju namjenska sredstva za sufinanciranje nabave kabinetske i didaktičke opreme u ukupnome iznosu od 9.771.825,47 kuna.
- Projekt „Modernizacija sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja“, u iznosu od oko 233 milijuna kuna, ima cilj modernizirati strukovno obrazovanje u RH i razviti nove strukovne kurikulume s jakom poveznicom s potrebama tržišta rada uz izrađene standarde zanimanja i standarde kvalifikacija sukladno HKO-u.
- Projekt „Modernizacija sustava stručnog usavršavanja nastavnika strukovnih predmeta“, u iznosu od oko 12 milijuna kuna, ima cilj omogućiti razvoj inovativnog, otvorenog i fleksibilnog sustava stručnog usavršavanja strukovnih nastavnika.
- „Promocija učeničkih kompetencija i strukovnog obrazovanja kroz strukovna natjecanja i smotre“, u iznosu od oko 41 milijun kuna, ima cilj promovirati važnosti učeničkih kompetencija i strukovnih zanimanja unapređenjem postojećeg sustava strukovnih natjecanja i jačanjem kompetencija djelatnika škola i učenika uz

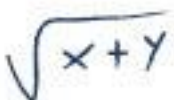

sudjelovanje u moderniziranom sustavu natjecanja i smotri na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

3. RELEVANTNO VISOKO OBRAZOVANJE

- Usvojene Izmjene i dopune Zakona o Hrvatskome kvalifikacijskom okviru koji je uveo razlikovanje, ali i spriječio diskriminaciju stručnih studija.
- U provedbi su **projekti ESF-a u vrijednosti od 430 mil. kn** za unapređenje visokog obrazovanja (kvalifikacije, internacionalizacija, stručna praksa) te stipendije za studente (socio-ekonomske stipendije i stipendije za STEM studije).
- Proveden Javni poziv *Provedba Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira na razini visokog obrazovanja* u vrijednosti od čak 100 milijuna kuna, kojim se omogućilo svim visokim učilištima da prijave projekte kojima će reformirati postojeće ili izraditi nove studijske programe i programe cjeloživotnog učenja sukladno HKO metodologiji.
- Proveden Javni poziv u vrijednosti od oko 50 milijuna kuna za izradu i izvedbu studijskih programa na stranim jezicima, združenih studija i ostalih aktivnosti koje pridonose internacionalizaciji visokog obrazovanja.
- Donesena odluka o **programskom financiranju visokog obrazovanja i znanosti** javnih visokih učilišta koja financijski potiče deficitarne programe i one koji se prilagođavaju potrebama tržišta rada i imaju dokazane rezultate, a ukupna sredstva za programske ugovore povećana su za 17% u odnosu na prethodno razdoblje.
- Prvi put donesen **Zakon o obavljanju studentskih poslova** kojim se na sustavan i cjelovit način rješavaju pitanja vezana uz studentski rad. Zakonom se omogućuje rad izvanrednim studentima, povećava se minimalna satnica, a dodatno se štite i prava studenata koji rade.
- Potpisan Granski kolektivni ugovor za zaposlenike u sustavu znanosti i visokog obrazovanja koji je bio otkazan još 28. ožujka 2014. godine i nije bio zaključen.
- Podizanje atraktivnosti STEM studija i motiviranje studenata za upis u STEM područja - iz strukturnih fondova osigurano 180 milijuna kuna za petogodišnje razdoblje, što znači 3.400 STEM stipendija godišnje (koje su se počele dodjeljivati od akademske godine 2017./2018.).

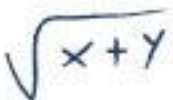

- Sredstvima iz ESF-a osigurano je dodatnih 4.600 socioekonomskih stipendija pa je tako ukupan broj socioekonomskih stipendija koje se dodjeljuju na godišnjoj razini povećan na 10.000.
- U siječnju je Vlada usvojila Nacionalni plan za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja u RH.
- Otvoren prvi lektorat hrvatskog jezika u Republici Srbiji, na Sveučilištu u Novom Sadu.
- U tijeku je postupak recenzije projekta Razvoj, unaprjeđenje i provedba stručne prakse u visokom obrazovanju, vrijednog 100 milijuna kuna koji se financira iz ESF-a, a čiji je cilj povećanje zapošljivosti studenata omogućavanjem stjecanja praktičnih vještina za rad.
- Započela je provedba antikorupcijske mjera provjere svih diploma i svjedodžbi u studentskim centrima.

4. POTICANJE IZVRSNOSTI U ZNANOSTI

- Potpisan sporazum o pridruženom članstvu Republike Hrvatske u **CERN-u**.
- **ESA** - Potpisan Sporazum o pridruživanju Europskoj svemirskoj suradnji u mirnodopske svrhe.
- Rekordna ulaganja u znanost od čak **2,5 milijarde kuna iz EU fondova**.
- Više od 373 milijuna kuna za znanstvene centre izvrsnosti iz ERDF-a.
- Osigurano je milijardu kuna iz ERDF-a za vrhunsku opremu i znanstvenu infrastrukturu.
- Iznosom od 9 milijuna kuna iz ERDF-a za projekte koji će se sufinancirati na temelju Poziva na dostavu projektnih prijedloga „Razvoj i jačanje sinergija s horizontalnim aktivnostima programa OBZOR 2020: Twinning i ERA Chairs“.
- Projekt „Centar za napredne laserske tehnike (CALT)“ Instituta za fiziku u vrijednosti od 121 milijun kuna iz ERDF-a.
- Projekt „Znanstveno i tehnologijsko predviđanje“ koji vodi Ministarstvo znanosti i obrazovanja u vrijednosti od 16,5 milijuna kuna iz ERDF-a.
- Projekt razvoja karijera mladih istraživača u ukupnom iznosu većem od 81 milijun kuna iz ESF-a s kojim će Hrvatska zaklada za znanost tijekom sljedećih pet godina

A+B

financirati zapošljavanje 173 mladih istraživačica i istraživača u znanstvenim organizacijama u Hrvatskoj.

- Osigurane prilike za zapošljavanje oko 255 mladih znanstvenika te samim time ostanak njih i njihovih obitelji u Hrvatskoj (Znanstveni centri izvrsnosti + Hrvatska zaklada za znanost).
- Strateški projekt „Hrvatski znanstveni i obrazovni oblak (HR-ZOO)“ u vrijednosti 200 milijuna kuna iz ERDF-a za mega računalo distribuirano u četiri grada - Zagrebu, Osijeku, Rijeci i Splitu - koje je deset do dvadeset puta jače od postojećih kapaciteta u Hrvatskoj, a koristit će se za vrhunska znanstvena istraživanja i prikupljanje podataka nužnih za iskorak u moderne tehnologije poput umjetne inteligencije i *big data*.
- Donesena odluka o programskom financiranju javnih znanstvenih instituta koja financijski potiče znanstvenu izvrsnost i projektnu uspješnost, s naglaskom na međunarodne rezultate, te omogućava ciljano financiranje specifičnih ciljeva javnih znanstvenih instituta.
- Povećana sredstva za znanost u državnom proračunu, i to 15% za ugovorno financiranje znanstvene djelatnosti, 17% za doktorande, 6% za projekte Hrvatske zaklade za znanost, 10% za hladni pogon javnih instituta, a osigurano je i novih 7 milijuna kuna za poticanje Obzor 2020 projekata.
- Donesena odluka za zapošljavanje povratnika i stranih znanstvenika, na čijoj osnovi je zaposleno više od 10 novih vrhunskih znanstvenika.
- Ulazak u brojne ERIC-e (European Research Infrastructure Collaboration) koji su dodatno potpomognuti radnim mjestima asistenata i poslijedoktoranada.
- Ulazak u međunarodni ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures) projekt DONES, vrijedan 500 milijuna Eura, za razvoj novih materijala za buduće fuzijske reaktore. DONES će se graditi u Španjolskoj, a Hrvatska je jednakopravni partner u projektu, čime je DONES prvi veliki Europski projekt u kojoj Hrvatska ravnopravno sudjeluje.

